

Sotsialnyi Ruch

Återblick på Ukraina 2022

International Viewpoint, 7 januari 2023

Sotsialnyi Ruch (Sociala rörelsen, SR) är idag den viktigaste ukrainska vänsterorganisationen, med en omfattande verksamhet. Organisationen driver även en webbplats som har en engelskspråkig avdelning: <https://rev.org.ua/english/>. För en närmare presentation av SR, se samlingen [Sotsialnyi Ruch \(ukrainska Sociala rörelsen\) om sig självt](#)

Nedan återger vi organisationens bokslut över den egna verksamheten under 2022.

Martin F

International Viewpoints introduktion:

Under 2022 öppnades ett nytt tragiskt kapitel i Ukrainas och världens historia. Det var ett år av otroligt hjältemod och solidaritet inför den ryska imperialismen. I Ukraina intensifierades samtidigt den nyliberala politiken inom landets ekonomi och attacken mot återstoden av rättigheter för de arbetande. Sammantaget en verklig utmaning för vänstern. Men det har också öppnat möjligheter till kamp, som varit omöjliga att föreställa sig.

Humanitært bistånd

Kriget kom att bestämma huvudinriktningen på *Sotsialnyi Ruchs* verksamhet. Främst bestod det i att hjälpa offren för den ryska aggressionen samt dem som stod upp för att försvara sitt hemland. Efter att ha börjat med sporadiskt humanitært arbete har vi skapat reguljära och systematiska former av aktivitet till stöd för den ukrainska militären och folket, i synnerhet i de regioner som ligger vid fronten. Vidare har *Sotsialnyi Ruch* medverkat i organiseringen av över tio humanitära konvojer från fackföreningar och vänsterorganisationer utomlands. Hjälpen har sänts till Zaporizjzja, Kryvyj Rih, Mykolajiv och andra städer vid fronten. För att göra hjälpen så effektiv som möjligt har *Sotsialnyi Ruch* samarbetat med andra progressiva grupper som Feministisk Workshop, Solidaritetskollektiven, *Bilkis* m fl. Medlemmar av *Sotsialnyi Ruch* har framgångsrikt samlat in pengar, skaffat fram och levererat militär

utrustning åt soldaterna, generatorer för sjukvårdsarbetare, framgångsrikt samlat in medel åt *Starlink* och mycket annat. Regelbundna resor till regionerna med hjälpinsatser blev återkommande. *Sotsialnyi Ruch* har hjälpt familjer i Mykolajiv att få stabil tillgång till vatten och elektricitet. Medlemmar av SR har anslutit sig till TRO (hemvärnet) och armén, där de fortfarande tjänstgör, upprättat nyskapande navigeringssystem för drönare och försett soldaterna med allt som behövs för att föra segern närmare.

Internationell solidaritet

Det viktigaste uttrycket för internationell solidaritet var den internationella kampanj *Sotsialnyi Ruch* tog initiativ till för upphävande av Ukrainas utlandsskuld. Kampanjen ledde till att den temporärt hävdes. Från krigets allra första början drev *Sotsialnyi Ruch*, tillsammans med den polska vänsterorganisationen *Razem*, kravet på att Ukrainas utlandsskuld skulle hävas för att öka landets försvarskapacitet och möjligheterna till en rättvis framtid, som inte domineras av skuldavbetalningar. Vi framträdde i parlamenten i Polen och Storbritannien och tog via vänsterpartier, som stödde Ukraina, upp frågan i de flesta nationella parlamenten i Europa. Under kampanjen skapade *Sotsialnyi Ruch* kontakter med kända finansiärer och ekonomer i internationella institutioner samt NGOs och regerande vänsterpartier som det socialdemokratiska partiet i Schweiz och Vänsteralliansen i Finland. Samarbete med demokrater i USA:s kongress ledde till en lag där USA lovade frysning av utlandsskulder. Genom *Sotsialnyi Ruchs* insatser kunde Ukrainas utlandsskuld på cirka 1 800 miljarder UAH frysas under två år. En stor framgång, men vårt arbete kommer inte att avstanna där.

Motstånd mot "krigets nyliberalism"

Trots kriget valde de styrande i Ukraina att fortsätta den nyliberala ekonomiska kursen, som givetvis ledde till en försämring för vanliga medborgare. *Sotsialnyi Ruch* drev kraftfulla kampanjer mot införandet av arbetarfientliga lagar och för att den främste lobbyisten för dem i *Verchovna Rada* (Ukrainas parlament), parlamentsledamoten Galina Tretjakova, skulle avsättas. En "svart lista över arbetsgivare" upprättades som pekade ut dem som förgrep sig på den sårbara situation kriget försatt arbetande i. En mängd analytiskt material publicerades om bakgrunden till och de tänkbara konsekvenserna av attackerna på de arbetandes rättigheter under kriget. *Sotsialnyi Ruch* har framhållit och framhåller det under kriget inte är rätt tid för skadliga samhällsekonomiska experiment. Skattesänkningar för den mest välbärgade delen av befolkningen har bidragit till social instabilitet och till ojämlika bördor i kampen för seger. I brist på målinriktad socialpolitik fick civilsamhället åta sig statens roll ta över nästan alla sociala funktioner. Statens samhällsekonomiska politik har lett till nedgång, ökade klyftor och stundtals till att försvarsförmågan försämrats. *Sotsialnyi Ruch* ställer sig solidariskt med de teser som lagts fram av ekonomer vid *London School of Economics* samt ekonom-historikern Adam Tooze om att kriget inte är rätt tillfälle för ideologiska experiment och en politik som främjar ekonomisk ojämlikhet.

Rättshjälp

I syfte att skydda arbetande från övergrepp av arbetsgivarna bildades #LABOUR-projektet och inom ramen för det fick drygt 80 löntagare fri rättshjälp. Ansökningsprocessen förenklades avsevärt tack vare utvecklande av en telegram-bot. Aktiviteten kring mänskliga rättigheter kännetecknades bl a av segrar inför domstol för Vjatjeslav Mantjuk, en järnvägsarbetare från Vinnytsia-regionen (han tillerkändes moralisk kompensation som offer för en arbetsolycka) och Ljudmyla Puha, sjuksköterska från Poltava-regionen (hon återfick sitt arbete och inkomst för perioden av påtvingad arbetslöshet). Tiotals personer har haft framgångar i förrättsliga utredningar. *Sotsialnyi Ruch* gav ut och spred en handbok om rätten till ekonomisk ersättning i syfte att öka de arbetandes rättsliga kunskaper.

Våra medlemmar segrade också i två processer mot polisen för illegal arrestering den 19 januari 2021. Trots kriget fortsätter *Sotsialnyi Ruch* att kämpa för mänskliga rättigheter.

Stärka fackföreningarna

2022 stödde *Sotsialnyi Ruch* aktivt fackföreningsrörelsen i Ukraina: bl a stöd till protesterna från ambulansläkarna i Kyiv samt protester från kranskötarna i Lviv-regionen. För medlemmar av NGO:n "Gör som Nina" gjordes en rapport om personalminskningar i samband med förändringar av arbetsrättslagstiftningen. Medlemmar av *Sotsialnyi Ruch* och fackliga aktivister deltog i arbetet på att organisera ett internationellt möte med kranskötare från Ukraina, Polen och Israel. *Sotsialnyi Ruch* samarbetade aktivt med medlemmar av KVPU, FPU och andra fackliga organisationer i syfte att ge humanitär hjälp och rättsligt och politiskt stöd. För tillfället bidrar vi till att försvara kraven från trådbussförare i Kyiv och Charkiv samt sjuksköterskor på sjukhusklinik #15 i Podil-distriktet i Kyiv.

Skolning

Trots tekniska problem organiserade medlemmar av *Sotsialnyi Ruch* seminarier online om teoretiska och praktiska frågor i det fackliga arbetet, om energipolitik, den politiska bakgrunden till det ukrainska motståndet, och andra ämnen. Den årligen återkommande konferensen "Feuerbach 11" skedde med deltagande av medlemmar av *Sotsialnyi Ruch* och nättidskriften "Spilne" (*Commons*) med diskussioner om återuppbyggnaden av Ukraina efter kriget. En rad analyser och populärvetenskapligt material publicerades om bostadspolitik och ekonomisk politik, utsikterna till fredsförhandlingar, marxistisk teori och socialism, postkapitalistiska samhällen, den ukrainska och internationella vänsterns historia och analyser av rysk imperialism. Utifrån en studie av mental hälsa under kriget publicerades en artikel med tips om hur mental hälsa ska bevaras. Kriget kunde inte förhindra den återkommande skolningskonferensen "Vänsterperspektiv" från att genomföras med drygt 80 deltagare och där företrädare för *Sotsialnyi Ruch* framträdde.

Medierna

Organisationens arbete inom medierna har stärkts. Vi har aktivt skapat nya sociala plattformar. *Sotsialnyi Ruch* har konto på Twitter med över tusen följare, videor har framställts för YouTube och TikTok. En stor mängd tryckt material har framställts och distribuerats, bl a broschyrer, handböcker, memos och stickers. Skolning om utformning av politiska affischer och stenciler har genomförts. Katja Grytsevas arbete, hon har gett stora bidrag till att förbättra organisationens visuella insatser, har mött internationellt erkännande med bl a flera utställningar i Frankrike.

Offentligt agerande

Den fullskaliga invasionen gjorde att aktioner på gatan temporärt fick upphöra, men kriget kunde inte hindra demokratiska processer. Under året har en rad framgångsrika aktioner genomförts, bl a mot den destruktiva "optimeringen" av Tryckeriakademin i Lviv, en snabbinsats för aktioner för anständiga arbetsförhållanden och aktioner mot sexism. Tillsammans med den feministiska organisationen *Bilkis* drev *Sotsialnyi Ruch* en kampanj mot den desinformation och skrämsele kampanj den högerradikale parlamentsledamoten Ihop Sholtis ägnar sig åt.

Bildande av regionala avdelningar

Under året har *Sotsialnyi Ruchs* medlemsantal ökat avsevärt. Avdelningen i Lviv växte, medlemmarna där deltog i aktioner, organiserade offentliga föreläsningar om de arbetandes rättigheter och kreativa workshops, mobiliserade progressiva studenter, etc.

Kamp mot auktoritära tendenser och chauvinism

Kriget ökar risken för ökad popularitet för högerståndpunkter och hatpropaganda. Redan före kriget stödde *Sotsialnyi Ruch* kvinno- och HBTQ-grupper och kämpade för snabb ratificering av Istanbul-konventionen. Vi tog också avstånd från diskriminerande tendenser i ukrainsk lagstiftning som införande av nya migrationslagar eller chauvinistiska uttalanden av parlamentsledamöter. I slutet av 2022 stödde *Sotsialnyi Ruch* kampanjen mot Lag 7633 (censur av vetenskapligt källmaterial på grundval av språk), som snabbt väckte uppmärksamhet bland forskare i Ukraina och fick betydande stöd från det vetenskapliga samfundet internationellt.

2022 var ett tungt år för alla och envar. Vi hoppas att 2023 ska bli bättre. Vi kommer att arbeta lika hårt för ett socialt, självständigt och rättvist Ukraina och vi tillönskar alla trygghet, framgång och sociala framsteg under det nya året.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips – mer av/om *Sotsialnyi Ruch*

[Stoppa Putins aggression omedelbart!](#) (Appell från Sotsialnyi Ruch 24 februari 2022)

[Mot den ryska imperialismen](#) (Uttalande från Ryska socialistiska rörelsen och ukrainska Sotsialny Ruch, april 2022)

Taras Bilous:

[Ett brev från Kiev till vänstern i väst](#) (februari 2022)

[Vänstern i väst måste tänka om.](#) Noter om kriget från Kiev (13 mars 2022)

[Självbestämmande och kriget i Ukraina](#) (4 maj 2022)

[Kriget i Ukraina, internationell säkerhet och vänstern](#) (24 maj 2022)

Vitalij Dudin:

[En framtida demilitarisering är beroende av att den ryska krigsapparaten stoppas nu](#) (april 2022)

Volodymyr Isjtjenko:

”Ukrainsk sociolog förklarar varför allt du fått höra om Ukraina sannolikt är fel”, intervju i [Om Ukrainakrisen – februari 2022](#).

[Rysslands krig mot Ukraina har redan förändrat världen](#) (19 mars 2022)

Artikeln ”Mot avgrunden” i [New Left Review om kriget i Ukraina](#)

Oleksandr Kyselov:

[Intervju med Oleksandr från Sotsialnyi Ruch](#)

Artikeln: ”Ukrainska vänstern: ’Det går inte att vara pacifist när en stridsvagn kör över en’” i artikelsamlingen [Vänsterpress om Ukraina-kriget 17 mars 2022](#)

Om det partiförbud som beslutades i mars 2022:

Artiklarna ur *Links* (av Volodymyr Isjtjenko) i [Internationell press om Ukraina-kriget 28 mars 2022](#)

Artikeln ”Efter partiförbudet: ’Vi kommer att fortsätta kämpa som förr’” i [Vänsterpress om Ukraina-kriget början av april 2022](#)

Internationellt:

Intervjun med Olivier Besancenot i [Inför franska parlamentsvalen i juni 2022](#) (11 maj)

Tom Harris: [Rapport från Internationell solidaritetskonferens med Ukraina](#) (14 maj 2022)

Slutet av artikeln [Mot Rysslands angreppskrig, och om behovet av en vänster utan koloniala skygglappar](#) av Catherine Samary innehåller ett avsnitt om SR

Se även följande intressanta live-möte från början av april (med bl a Gilbert Achcar och representanter från Sotsialnyi Ruch):

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=538125081005873

[OBS: det dröjer c:a 6 minuter innan mötet börjar på allvar]

Deltagare är socialister från olika länder, flera ukrainare - Hanna Perechoda (Donetsk), Maksym Sjumakov (Kiev), Denys Pilasj (Kiev), ryssen Ilja Budraitskis (kommer med efter drygt 45 minuter – förbindelsen bryts, men han återkommer efter en stund), samt Gilbert Achcar och Christian Zeller (som leder mötet).

Hanna Perechoda ger en intressant historisk bakgrund om hur det moderna Ukraina växte fram (sociala och ekonomiska förändringar under 1900-talet och fram till idag). Efter Budraitskis och Achcars inlägg följer en frågestund och debatt (efter c:a 1 och en halv timme).